

”Οχι Βηθλεεμίται

«Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός»
(Λουκ. 2,15)

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, ἀγαπητοί μου, ὅταν ἔρχεται στὸν κόσμο, γεννιέται σὲ κάποιο **χρόνο** καὶ κάποιο **τόπο**. Ἐκτὸς χρόνου καὶ τόπου δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος. Ἀπὸ τὸν κανόνα αὐτὸν δὲν ἐξαιρέθηκε οὔτε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐνῶ ὡς Θεὸς εἶνε ἄχρονος καὶ ἄναρχος, ὡς ἄνθρωπος γεννήθηκε σὲ ὠρισμένο χρόνο καὶ τόπο. Ὡς πρὸς τὸ χρόνο, εἶνε ἱστορικῶς βεβαιωμένο ἀπὸ τὶς ἀρχαῖες πηγές, ὅτι ὁ Χριστὸς γεννήθηκε **ἐπὶ καίσαρος Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου** (31 π.Χ. – 14 μ.Χ.). Ὡς πρὸς δὲ τὸν τόπο, γεννήθηκε ὄχι σὲ κάποιο ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα τοῦ ἀρχαίου κόσμου (Ἀθήνα, Ρώμη, Ἀλεξάνδρεια, κ.ἄ.), ἀλλὰ σὲ μία πολίχνη, ἓνα μικρὸ χωριό, ποῦ ὑπάρχει μέχρι σήμερα σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴ **Βηθλεὲμ**.

Πῶς βρέθηκε στὴ Βηθλεὲμ ἡ παναγία Θεοτόκος; Ὅταν ὁ Αὐγουστος καίσαρ μετὰ ἀπὸ σκληροὺς ἀγῶνες ἐξώντωσε ὅλους τοὺς ἀντιπάλους καὶ ἀνακηρύχθηκε μονάρχης, θέλησε, ὅπως ὁ βοσκὸς μετράει τὰ πρόβατά του, νὰ μετρήσῃ καὶ αὐτὸς τὴν ἀπέραντη μάνδρα του, ποῦ ἔφτανε ἀπὸ τὴ Γαλλία μέχρι τὴν Αἴγυπτο καὶ τὴ Βαβυλῶνα. Ἦτο μονοκράτωρ. Διέταξε λοιπὸν **ἀπογραφή** σὲ ὅλο τὸ κράτος. Αὐτὸ εἶνε γεγονός ἱστορικῶς ἐξακριβωμένο. Ἡ διαταγὴ ἔλεγε, ὅτι πρέπει ὁ καθένας νὰ βρεθῇ στὸν τόπο τῆς καταγωγῆς του καὶ ἐκεῖ ν’ ἀπογραφῆ. Ἔτσι καὶ ἡ Παναγία, ποῦ ζοῦσε στὴ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, ἀναγκάστηκε νὰ ξεκινήσῃ, νὰ διανύσῃ περίπου 150 χιλιόμετρα μαζί με τὸν Ἰωσήφ, τὸν φύλακα καὶ προστάτη, γιὰ νὰ φθάσῃ στὴ Βηθλεὲμ.

Ἦταν χειμῶνας, κρύο. Νύχτα πλησίαζε. Ἡ Παναγία ἦταν ἐπίτοκος. Ζήτησε κατάλυμα. Σ’ ὅλα τὰ σπίτια ἦταν συνωστισμός, διότι πολλοὶ εἶχαν ἔρθει λόγῳ τῆς ἀπογραφῆς. Κανένα σπίτι δὲν ἄνοιξε νὰ δεχθῆ μέσα τὴν ἐπίτοκο μητέρα. Φάνηκαν **σκληροὶ οἱ Βηθλεεμίται**. Ἡ Παναγία ἀναγκάστηκε νὰ βγῆ ἔξω ἀπὸ τὴ Βηθλεὲμ καὶ νὰ ζητήσῃ κατάλυμα σὲ μιὰ σπηλιὰ ἀπὸ αὐτὲς ποῦ ἄφθονες ὑπάρχουν στὴν Παλαιστίνη, μιὰ σπηλιὰ ποῦ χρησίμευε στοὺς βοσκούς σὰν στάβλος. Ἐκεῖ λοιπόν, σ’ ἓνα βρωμερὸ στάβλο, πάνω σὲ μιὰ φάτνη ποῦ θέρμαιναν μόνο οἱ ἀναπνοὲς τῶν ζώων, ἐγεννήθη ὁ Σωτῆρ. Ὡς συγκατάβασις, ὡ μυστήριον, ὡ ἀνερμήνευτο θαῦμα! Μακάριος ὁποῖος σκύβει στὴ φάτνη καὶ προσκυνεῖ τὸν γεννηθέντα Σωτῆρα τοῦ κόσμου μετὰ πίστι καὶ εὐλογίαν.

Μέσα σὲ τέτοιες συνθῆκες γεννήθηκε ὁ Χριστός. Τίνος ἄλλου ἢ γέννησις ἔγινε σὲ τόσο ταπεινὸς συνθῆκες; Μόνο ὅταν ἦρθαν οἱ **πρόσφυγες** στὴν Ἑλλάδα, ἴσως τότε κάποιοι γεννήθηκαν μέσα στὰ πλοῖα ποῦ τοὺς μετέφεραν κατάφορτα στὴν πατρίδα· μετὰ τὶς γεννήσεις κατὰ τὸ δρᾶμα ἐκεῖνο μπορεῖ λίγο νὰ παραβληθῆ ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος.

Καὶ ἐνῶ ὁ Χριστὸς ἐγεννᾶτο στὴ φάτνη ἐνὸς στάβλου, ὁποῖος στὰ Ἱεροσόλυμα τὴ νύχτα ἐκείνη περνοῦσε ἔξω ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἡρώδου, θὰ ἄκουγε φωνὲς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ποῦ διασκέδαζαν. Δὲν θὰ ἄκουγε ἐκεῖ τὸν ἀγγελικὸ ὕμνον ποῦ ἄκουσαν οἱ ποιμένες. Τί **ἀντίθεσι** μεταξὺ φάτνης καὶ ἀνακτόρων!

Δὲν θὰ θεολογήσω οὔτε θὰ φιλοσοφήσω γύρω ἀπὸ τὸ μέγιστον αὐτὸ γεγονός, ὅπως χαρακτηρίζει τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ ὁ ἱστορικὸς Τόυμπη. Θὰ προσπαθῆσω νὰ μιλήσω πρακτικὰ καὶ ἐποικοδομητικὰ, μετὰ ἀφορμὴν τὸ χωριὸν τοῦ Εὐαγγελίου «διέλθωμεν ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός» (Λουκ. 2,15)· νοερῶς **ἄς πᾶμε στὴ Βηθλεὲμ**.

Ὅποιοι ἀκούει, ὅτι οἱ Βηθλεεμίται ἔκλεισαν τὰ σπίτια τους καὶ κανεὶς ἀπ’ αὐτοὺς δὲν ἄνοιξε γιὰ νὰ δεχθῆ τὴν Παναγία, ἀποδοκιμάζει ἀσφαλῶς καὶ καταδικάζει τὴ βάρβαρη αὐτὴ διαγωγή. Κάποια εὐλαβὴς ψυχὴ θὰ ἔλεγε· Ἄχ, νὰ ζοῦσα ἐγὼ στὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ! ὄχι ἀπλῶς δωμάτιον, ἀλλὰ ὅλο τὸ σπίτι μου θὰ ἔδινά γιὰ τὸ Σωτῆρα τοῦ κόσμου!

σμου... Ἀλλὰ μία ἀνατομία τοῦ συγχρόνου κόσμου θὰ ἀποδείξει, ὅτι καὶ ἡ δική μας δια-
γωγὴ δὲν εἶνε καλύτερη ἀπὸ τὴ διαγωγὴ τῶν Βηθλεεμιτῶν.

* * *

«Διέλθωμεν ἕως Βηθλεέμ...». Ὁ Χριστὸς γεννήθηκε ἔξω ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ. Σπίτι, κατά-
λυμα, δὲν ὑπῆρχε. Αὐτὸ νομίζετε ὅτι δὲν **ἐπαναλαμβάνεται** καὶ σήμερα;

● Ὑπάρχουν χωριά, στὰ ὁποῖα τὰ γεροντάκια καὶ οἱ ἀσθενεῖς δὲν πᾶνε στὴν ἐκκλησία ὅταν κἀν κρῦο, ἐπειδὴ ὁ ναὸς εἶνε μακριὰ ἀπὸ τὰ σπίτια τους, ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό. Παρ' ὅλες τὶς παρακλήσεις δὲν δίδεται ἓνα κομμάτι γῆς, ἓνα οἰκόπεδο, νὰ χτιστῇ ἐκκλησία μέ-
σα στὸ χωριό. Στὰ χρόνια τῆς τουρκοκρατίας ἐπόμενο ἦταν οἱ Τοῦρκοι νὰ μὴν ἐπιτρέ-
πουν νὰ χτίζονται ἐκκλησίες μέσα στὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά. Ἐμεῖς, σὲ ἐλεύθερη πατρί-
δα, θὰ ἐξακολουθήσουμε τὸ ἴδιο; Ἡ ἐκκλησία, ὁ ναὸς μας, σύμφωνα μὲ παράδοσι αἰώ-
νων, πρέπει νὰ χτίζεται στὸ καλύτερο μέρος τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς πόλεως. Οἱ ἀρχαῖοι πρό-
γονοί μας ἔχτισαν τὴν Ἀκρόπολι στὸ καλύτερο μέρος τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ σύγχρονοι Ἑλλη-
νες θὰ ἔχτιζαν ἄραγε ἐκεῖ ναὸ πρὸς τιμὴν τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ; Πές μου ποῦ βά-
ζεις τὸ Χριστό, νὰ σοῦ πῶ ἂν εἶσαι Χριστιανός. Στὸ κέντρο τὰ σπίτια, τὰ μαγαζιά, τὰ
καφενεῖα μὲ τὰ χαρτοπαίγνια, τὰ πάντα· ἀλλὰ **χῶρος γιὰ ἐκκλησία δὲν ὑπάρχει**· «οὐκ
ἦν τόπος» (Λουκ. 2,7) γιὰ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο. Νέοι Βηθλεεμίται...

● Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς, ἀγαπητοί μου, δὲν εἶνε μόνο μέσα στὶς ἐκκλησίες. Ὁ Χριστὸς εἶνε
παντοῦ. Εἶνε πρὸ παντὸς ὅπου φτωχὸς καὶ γυμνός, ὅπου χήρα καὶ ὄρφανό, ὅπου δυ-
στυχῆς καὶ αἰχμάλωτος. **Ὅπου ἄνθρωπος ταλαιπώρος, ἐκεῖ καὶ ὁ Χριστός.** Τὸ εἶπε ὁ
ἴδιος, ὅτι ἡ συμπεριφορὰ ποὺ δείχνουμε στοὺς συνανθρώπους μας ἀντανაკλᾷ στὸ
πρόσωπό του. Ὁ λόγος του εἶνε αἰώνιος· «Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν
ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ματθ. 25,40). Λένε, ὅτι στὰ παλιὰ τὰ
χρόνια μία εὐσεβὴς κυρία τῆς Ῥώμης ἔλεγε στὴν προσευχή της· –Χριστέ, οἱ Βηθλεεμίται
δὲ' σὲ δέχτηκαν καὶ γεννήθηκαν σὲ μία φάτνη. Ἐγὼ σὲ παρακαλῶ, αὐτὰ τὰ Χριστού-
γεννα ἔλα στὸ σπίτι μου νὰ σὲ φιλοξενήσω... Καὶ ἄκουσε φωνή· – Ἐτοιμάσου, θὰ
ἔρθω... Καθάριζε λοιπὸν τὸ μέγαρό της, ἔστρωσε χαλιά, ἐτοίμασε τὰ πάντα, καὶ τὴν
ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων περίμενε. Χτυπᾷ ἡ πόρτα. Τρέχει κι ἀνοίγει. Ἦταν ἓνας γέ-
ρος καὶ ζητοῦσε στέγη. –Δὲν μπορῶ σήμερα, τοῦ εἶπε· ἔλα ἄλλοτε... Σὲ λίγο ἄλλο
χτύπημα· μιὰ γυναίκα μὲ τὰ ὄρφανά της ζητοῦσε βοήθεια. –Δὲν εὐκαιρῶ, κυρά μου·
ἔλα ἄλλοτε... Ὅταν πλησίαζε νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος τῆς χτύπησε ἓνας ἀσθενής, ποὺ ζη-
τοῦσε φάρμακο. Τὸν ἔδιωξε κι αὐτόν. Ἔτσι ἔκλεισε ἡ ἡμέρα. Λυπημένη, προτοῦ νὰ κοι-
μηθῇ εἶπε στὴν προσευχή της· –Χριστέ μου, ἐγὼ σὲ περίμενα· γιατί δὲν ἦρθες;... Καὶ
ἄκουσε φωνή· –Ἦρθα. –Ἦρθες; –Ἦρθα τρεῖς φορές· ἐκεῖνος ὁ γέρος ἐγὼ ἤμουν, ἐκεί-
νη ἡ χήρα μὲ τὰ ὄρφανά ἐγὼ ἤμουν, κ' ἐκεῖνος ὁ ἄρρωστος ἐγὼ ἤμουν. Μάθε λοιπὸν, ὅτι
ὅπου ἄνθρωπος ταλαιπωρημένος ἐκεῖ εἶνε ὁ Χριστός... Ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀποψὶ καὶ ἡ γε-
νεὰ μας εἶνε γενεὰ Βηθλεεμιτῶν. Γι' αὐτὸ ὁ Ραοῦλ Φολλερῶ, ἓνας Γάλλος ποὺ ὑπῆρξε ὁ
εὐεργέτης τῶν λεπρῶν, προτοῦ νὰ πεθάνῃ, βλέποντας τὴν ἀντιχριστιανικὴ ζωὴ τῶν
λεγομένων Χριστιανῶν, ἔγραψε ἓνα βιβλίο μὲ τίτλο «Ἐὰν αὖριο ὁ Χριστὸς χτυπήσῃ τὴν
πόρτα σας, θὰ τὸν ἀναγνωρίσετε;».

● Εἴμαστε Χριστιανοί; Τὰ Χριστούγεννα ὁ ἄλλος δὲν εἶνε στὴν ἐκκλησία· κοιμᾶται...
Χθὲς ἦταν πρόθυμος νὰ παρακολουθῇ εἰδωλολατρικὰ ἔθιμα ἢ νὰ ξενουχτᾷ γιὰ τὸ λεγό-
μενο ρεβεγιόν. Χριστούγεννα λοιπὸν καὶ ρεβεγιόν, Χριστούγεννα καὶ ταβέρνες, Χριστού-
γεννα καὶ νυκτερινὰ κέντρα, Χριστούγεννα καὶ αἰσχροὰ θεάματα στὶς τηλεοράσεις... Χρι-
στούγεννα, καὶ οἱ Χριστιανοὶ χωρὶς ἐξομολόγησι, χωρὶς θεία κοινωνία, χωρὶς ἐλεημοσύ-
νη. Ἔμεινε μόνο τὸ κέλυφος, ἡ οὐσία δὲν ὑπάρχει πλέον. **Χριστούγεννα χωρὶς Χριστό.**

* * *

Ἀδελφοί μου· μὴ φερθοῦμε κ' ἐμεῖς ὅπως οἱ Βηθλεεμίται. Ἄς σταθοῦμε ὅπως οἱ ἀθῶοι
βοσκοὶ καὶ ὅπως οἱ σοφοὶ μάγοι, μαζὶ μὲ τὰ ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν ὅλης τῆς γῆς, καὶ

ιδίως μαζί με τοὺς μάρτυρες ἀδελφούς μας, με ὅλες τὶς ψυχὲς τῶν ὀρθοδόξων, με τὴν ψυχὴ τῆς ὀρθοδόξου Ἑλλάδος. Ψηλὰ ὁ νοῦς, θερμὲς οἱ καρδιές. Ἄς πλησιάσουμε στὴ φάτνη καὶ ἄς γονατίσουμε ἐκεῖ. Ἦ μάλλον ἄς γίνῃ ἡ καρδιά μας μιὰ φάτνη, μέσα στὴν ὁποῖαν θὰ γεννηθῇ γιὰ μία ἀκόμη φορὰ ὁ Χριστός, ἐνῶ σμήνη ἀγγέλων θὰ ψάλλουν τὸν θεσπέσιο ὕμνο· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2,14).

† ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος

(ἰ. ναὸς Ἁγ. Παντελεήμονος Φλωρίνης Κυριακὴ 25-12-1977)